

Vážení čtenáři,
omlouvám se, že zde dnes neprezentují obsah nového čísla. Domnívám se totiž, že jsou dnes bohužel aktuálnější jiná témata. Nedávné dvacáté výročí 17. listopadu 1989 probíhalo ve zvláštním duchu. Namísto zpytování vlastního společenského svědomí, možnosti zhodnotit, kam jsme za ta léta od pádu totalitního režimu dospěli, co dál s rezidui komunismu v naší veřejné sféře, se objevily čtyři vážné útoky na naše ze zákona nezávislé instituce Ústav pro studium totalitních režimů a Archiv bezpečnostních složek.

Nejprve přišla překvapivá reakce Úřadu pro zahraniční styky a informace na zveřejnění zatím stále ještě neúplného seznamu příslušníků Hlavní správy rozvědky (I. správa SNB), tj. příslušníků Sboru národní bezpečnosti, konkrétně složky Státní bezpečnosti, ve stavu k 17. listopadu 1989. Nelze v této souvislosti odhlédnout od faktu, že šlo o zástupce jedné z nejvýraznějších opor komunistického totalitního režimu v Československu, představitele nejprivilegovanější mezinárodní čekistické složky, nejúžeji spolupracující s I. hlavní správou Výboru státní bezpečnosti (KGB) SSSR, navíc se statutem veřejných činitelů, jejichž seznam – a to je možná pointa celého příběhu – je již více než deset let „díky“ Petru Cibulkovi veřejně přístupný.

V tomto přehledu na stránkách Ústavu byly důsledně začerněny veškeré údaje vztahující se k období po

15. února 1990, po zrušení StB, kdy se likvidace dočkal i aparát Hlavní správy rozvědky. Archiv bezpečnostních složek ze zákona nedisponuje archivními materiály obsahujícími údaje po tomto datu, a tak nemůže potvrdit, zda někteří z těchto příslušníků po prověrkách či bez nich opravdu pokračovali v práci pro československou zpravodajskou službu. Pokud ano, nesli za další působení těchto osob, pečlivě před rokem 1989 vybíraných ke službě československému i sovětskému komunismu a z principu podřízených a loajálních i vůči sovětským bezpečnostním složkám, opovědnost příslušní funkcionáři „nových“ služeb. Zde je nutno se vši rozhodností dodat: tehdy možná *legitimní bezpečnostní zájmy* České a Slovenské Federativní Republiky (při vzpomínce na tehdejší společenskou atmosféru pochybuji, že i jejich občanů) však již nemohou být *legitimními bezpečnostními zájmy* České republiky a jejich občanů. Uběhlo dvacet dlouhých let!

Dne 17. listopadu 2009 se zrodila další podivná petice, jejíž vznik – a nutno říci poměrně jepičí život – ovlivnilo především zjevné zneužití jména prezidenta Václava Havla. Její autoři v obraně pana Josky Skalníka hovořili o dalším *důkazu neprofesionální práce* Ústavu pro studium totalitních režimů. Dokonce chtěli ze zákona nezávislé instituci předepisovat, jaký si smí či nesmí *dovolit přístup k výkladu historie!* Vydání kvalitní a přehledné publikace o vzniku *Občanského fóra*, mimochodem

jediné knihy vztahující se k této klíčové chvíli naší moderní historie, bylo prezentováno coby *manažerské a profesní selhání!* V kontextu dalšího vývoje však nebylo možné vnímat tuto petici tak, jak by si zasloužila, tj. jako obvyklý mediální souhrn silných slov bez valného významu.

Dva dny poté totiž přišla z ministerstva vnitra výpověď jednoho z nejdůležitějších oddělení Archivu bezpečnostních složek z objektu Úřadu pro zahraniční styky a informace. Přestože Rada Ústavu včas zaujala jednoznačné stanovisko, ministr vnitra si dosud nenašel chvíli na vyřešení tak závažné události a jeho podřízení nadále trvají na likvidační měsíční lhůtě vystěhování 4500 běžných metrů archiválií kamsi za Prahu!

Za této situace pak již ani nepřekvapila iniciativa dvou komunistických poslankyň, které s utilitárností sobě vlastní podaly, zjevně bez vědomí reálných důsledků svého politického aktu, návrh zákona na zkrácení lhůty převedení ABS do Národního archivu. A to téměř o dvacet let – z 1. ledna 2030 na 1. července 2010! Politická účelovost a snaha poškodit Ústav pro studium totalitních režimů – ve svém důsledku však také Národní archiv – je naprosto očividná. Na pováženou je ovšem také fakt, že jejich argumentace se opírá o výše zmiňované stanovisko Úřadu pro zahraniční styky a informace.

Nezdá se Vám to vše jako špatný sen? Nezdá se Vám poněkud podezřelé, kdo na nás v rámci „oslav“ dvacátého výročí listopadu 1989 útočí? Připomeňme si ony instituce: Úřad pro zahraniční styky a informace – ministerstvo vnitra – Komunistická strana Čech a Moravy.

Stando Penci i další signatáři petice ze 17. listopadu 2009, pokud opravdu považujete *studium totalitní minulosti* za důležité, zcela vážně Vás vyzývám, podpořte Ústav i Archiv proti těmto účelovým krokům výše uvedených institucí. Například podpisem petice zveřejněné na www.podporaustr.cz.

Pavel Žáček